

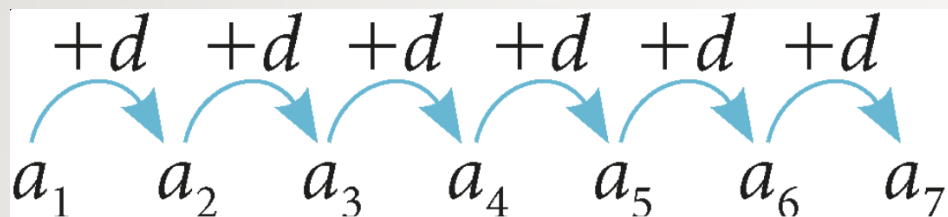

Számtani sorozat

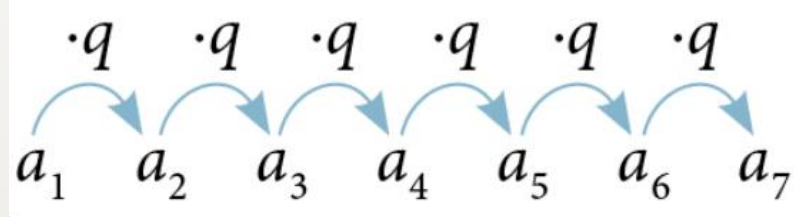
2023

Számsorozatok

Számtani sorozat

Mértani sorozat

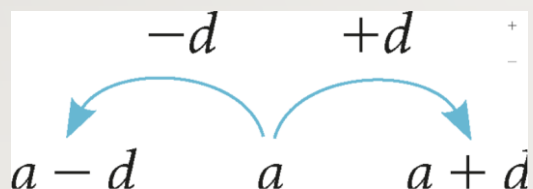
Számítási sorozat

Az $\{a_n\}$ sorozatot **számítási sorozat**nak nevezzük, ha a második tagtól kezdve bármely tag és az előtte álló tag különbsége állandó, vagyis $n > 1$ esetén $a_n - a_{n-1}$ értéke állandó.

Ez az állandó a sorozat **differenciája (különbsége)**. Jele: d .

Tulajdonságok:

$$a_n - a_{n-1} = d$$
$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

$$a_1$$

$$a_2 = a_1 + d$$

$$a_3 = a_2 + d = a_1 + d + d = a_1 + 2d$$

$$a_4 = a_3 + d = a_1 + 2d + d = a_1 + 3d$$

$$a_5 = a_4 + d = a_1 + 3d + d = a_1 + 4d$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d$$

Feladatok

1. A 33-nál nagyobb páros számokat növekvő sorba állítva számtani sorozatot kapunk.
  - a) Melyik szám ennek a sorozatnak az első tagja? (34)
  - b) Mennyi a differencia? (2)
  - c) Melyik szám e sorozat 77. tagja? $(34+76*2 = 186)$
  - d) Hányadik tagja ennek a sorozatnak az 1948? $(1948=34 + (n-1)*2 \longrightarrow 958)$

Feladatok

1. Egy számtani sorozat 10., 11. és 12. tagjának összege 63.

a) Számítsd ki a sorozat 11. tagját! ($a_{11}-d + a_{11} + a_{11}+d = 63 \longrightarrow a_{11}=21$)

b) Számítsd ki a sorozat első tagját, ha 5 a sorozat differenciája!

$$(a_{11}=a_1+10*5 \longrightarrow a_1=-29)$$

c) Számítsd ki a sorozat 10. és 12. tagját, ha 7 a sorozat differenciája! ($a_{10}=21-7 = 14$ $a_{12}=21+7=28$)

d) Mutasd meg, hogy a 11. tag a 10. tag és a 12. tag számtani közepével egyenlő, akármennyi is a differencia!

Feladatok

1. A $\{b_n\}$ számtani sorozatról tudjuk, hogy $b_7 - b_1 = 24$ és $b_7 + b_1 = 4$
- a) Mennyi a differencia?
  - b) Mennyi az első tag?
  - c) Mennyi a hetedik tag?
  - d) Mennyi a negyedik tag?

$$b_7 - b_1 = 24 \longrightarrow b_1 + 6d - b_1 = 6d = 24 \longrightarrow d = 6$$

- $2b_7 = 28 \longrightarrow b_7 = 14 / b_1 = -10$

- $b_4 = b_1 + 3d = -10 + 18 = 8$

Feladatok

Egy számtani sorozat 28. tagja 96, 32. tagja 112.
Hányadik tagja ennek a sorozatnak a 192?

- $a_{28} = 96$

- $a_{32} = 112$

- $a_{32} = a_{28} + 4d \longrightarrow d = 4 \longrightarrow a_1 = -12$

- $192 = -12 + (n-1) \cdot 4 \longrightarrow n = 52$

Érettségi feladat (2022)

- Egy számtani sorozat első három tagjának összege 18. A harmadik és a negyedik tag összege 28-cal nagyobb az első és a második tag összegénél. Határozd meg a sorozat első tagját és a különbségét!
- $a_1 + a_2 + a_3 = 18$
- $a_2 = 6$
- $6 + d + 6 + 2d - 28 = 6 - d + 6$
- $d = 7$
- $a_1 = 6 - 7 = -1$

1. Iktass be 4 számot 5 és 8 közé úgy, hogy a hat szám együtt egy számtani sorozat hat egymás utáni tagja legyen! ($a_1=5$; $a_6=8$ $\longrightarrow$ $d=0,6$ a számok: 5 ; 5,6; 6,2; 6,8; 7,4; 8)

2. (Érettségi feladat, 2017)

A tapasztalatok szerint egy Balaton-parti strandon júliusban folyamatosan nő a strandolók száma. Ezért a strandbüfében bevált rendszer, hogy a július 1-jei megrendelést követően július 2-től kezdve július 31-ig mindennap ugyanannyi literrel növelik a nagykereskedésből megrendelt üdítő mennyiségét. A könyvelésből kiderült, hogy július 1-jén, 2-án és 3-án összesen 165 litert, július 15-én pedig 198 litert rendeltek. Hány litert rendelnek július 31-én?

$$j_2 = 165/3 = 55$$

$$j_{15} = j_2 + 13d$$

$$d = (198 - 55)/13 = 11$$

$$j_{31} = 55 + 30 \cdot 11 = 88$$

1. A 37-tel osztva 3 maradékot adó pozitív egész számok növekvő sorozata egy számtani sorozat.
- a) Melyik a sorozat legkisebb tagja, amely nagyobb, mint 999? ($a_n = n \cdot 37 + 3 \rightarrow 999 = n \cdot 37 + 3 \quad n = 26,9$ azaz 27.)
  - b) Melyik a sorozat legnagyobb tagja, amely kisebb, mint 10 000? ($10000 = n \cdot 37 + 3 \quad n = 27,19$ azaz $n = 27$.)
  - c) Hány négyjegyű tagja van a sorozatnak? ($1000 = n \cdot 37 + 3 \quad n = 26,9$ azaz $n_1 = 27$; $9999 = n \cdot 37 + 3 \quad n = 270,1 \quad n_n = 270$ összesen $= 270 - 27 + 1 = 244$ db)

1. Egy számtani sorozat ötödik és hatodik tagjának összege 60. A nyolcadik, kilencedik és tizedik tag összege 69. Határozd meg a sorozat első tagját és differenciáját!

$$a_8 + a_9 + a_{10} = 69 \quad \text{azaz} \quad a_9 = 23$$

$$a_5 + a_6 = a_9 - 4d + a_9 - 3d = 2 \cdot 23 - 7d = 60$$

$$d = 2$$

$$a_1 = a_9 - 8d = 23 - 8 \cdot 2 = 7$$